

Hoste er et vanlig symptom på flere luftveisinfeksjoner:

- I de fleste tilfeller har barnet en forkjølelse.
- Bronkitt er en infeksjon som oftest skyldes virus. Det vanligste symptomet er hoste natt og dag. Hosten forverrer seg ved anstrengelse og enkelte barn kan hoste til de brekker seg. Barna kan være tungpustene og ha sårhet i brystet som forverres av hosten. Pipelyder kan høres over lungene og blodtilblandet eller gul/grønt slim er vanlig etter sykdom i mer enn en uke.
- Dersom barnet i tillegg til den kraftige hosten er i svært dårlig form, har feber som varer i flere dager og rask pust, kan dette skyldes lungebetennelse.
- Bronkiolitt er en annen og mer alvorlig virusinfeksjon som nesten bare opptrer hos barn under 2 år. Den starter ofte som en forkjølelse med hoste. Barnet får gradvis større pustevansker, rask og overfladisk pust, piping i brystet og en hes pustelyd når barnet puster ut. Et tegn på sykdommen kan være at huden mellom ribbena trekkes inn når barnet puster.
- Falsk krupp skyldes som regel virus. Kraftig hoste som kan minne om hundegjøing er et vanlig symptom i tillegg til heshet og pustevansker (tung og hvesende pust). Dette kommer av at slimhinnene i strupen hovner opp slik at luftpassasjen blir trangere. Falsk krupp kan komme plutselig og opptrer oftest sent på kvelden eller utpå natta.

Illustrasjon: Grete Søimer

Er behandling med antibiotika nødvendig?

- Hos de aller fleste går bronkitt over av seg selv. Antibiotikabehandling hjelper ikke på plagene og gjør ikke barnet fortere friskt. Dersom barnet har tungt for å puste, kan du diskutere med legen om det er aktuelt med medisiner som hjelper mot dette.
- Lungebetennelse behandles vanligvis med antibiotika.
- Bronkiolitt behandles ikke med antibiotika dersom ikke barnet i tillegg har lungebetennelse (eller andre komplikasjoner). Barn med bronkiolitt vil ofte innlegges på sykehus.
- Falsk krupp kan virke skremmende både på barn og foreldre, men plagene går som regel over av seg selv ved enkle tiltak. Antibiotikabehandling hjelper ikke på plagene og gjør ikke barnet fortere friskt. Dersom barnet har store pustevansker, kan barnet få behandling hos legen (på legevakten) som demper hevelsen i slimhinnene. Hva kan du gjøre for å hjelpe barnet ditt?
- Gi rikelig med drikke.
- Ved tørrhoste kan det hjelpe å gi hostedempende medikamenter (bør begrenses ved lungebetennelse).
- Gi slimløsnende midler dersom barnet er plaget av seigt slim.
- Ved kraftige hosteanfall og mye slim, bør barnet tas opp av sengen slik at slimet ikke gjør det vanskelig for barnet å puste.

Oppsøk lege dersom barnet virker svært medtatt, feberen ikke går ned etter 2-3 dager, barnet har tungt for å puste eller pusten er veldig rask.

Ved falsk krupp:

- La barnet puste inn kald og fuktig luft. Ta barnet med ut. Kle på barnet først.
- Det kan hjelpe at barnet puster inn kald damp. Sett for eksempel på kald dusj slik at baderommet blir fuktig og kjølig.
- Barnet bør sitte oppreist på fanget eller bæres.
- Hev hodeenden på sengen.
- Det kan hjelpe med kald drikke.
- Forsøk å hold deg rolig slik at uroen ikke smitter over på barnet.
- Bli hos barnet gjennom natten og sjekk pusten av og til for å skape trygghet for deg og barnet.

Oppsøk legevakt dersom barnets hoste og pustevisninger ikke blir bedre etter at du har fulgt rådene ovenfor.

Antibiotikabruk hos barn

Antibiotika er viktige og effektive medisiner i behandling av infeksjoner som skyldes bakterier. Uriktig bruk av antibiotika kan føre til utvikling av resistente bakterier. Det vil si at antibiotikabehandling ikke lenger har effekt på disse bakteriene.

Hva betyr antibiotika - resistens for behandling av alminnelige luftveis - infeksjoner hos barn?

Antibiotikaresistente bakterier er et økende problem. Utenfor sykehus brukes mye antibiotika til behandling av luftveisinfeksjoner, spesielt hos barn. For å beholde antibiotika som effektive medisiner, er det viktig å begrense feilaktig bruk av antibiotika i behandling av slike infeksjoner. Er du i tvil om barnet ditt har en infeksjon som må behandles med antibiotika eller andre legemidler, skal du ta kontakt med lege. Legen vil også bidra med råd om hvordan du best kan lindre barnets plager til infeksjonen går over.

Antibiotika virker ikke på virus

Antibiotika virker ikke på virus. Virus er årsaken til de aller fleste halsbetennelser, ørebetennelser og bihulebetennelser og alle forkjølelser. Kroppen bekjemper normalt slike virusinfeksjoner på egenhånd. Antibiotika har ingen effekt på virus og fører heller ikke til lindring av barnets plager. Også mange bakterielle infeksjoner går over av seg selv uten bruk av antibiotika. Ved de fleste infeksjoner anbefales det å se situasjonen an i 2-3 dager.

Når antibiotika er nødvendig

Når legen har vurdert at barnet har en infeksjon som må behandles med antibiotika, er det viktig at hele kuren gjennomføres slik legen har bestemt. Dersom barnet ikke fullfører antibiotikakuren, vil bare noen av bakteriene utryddes. De mer motstandsdyktige vil kunne overleve, formere seg og blir flere.